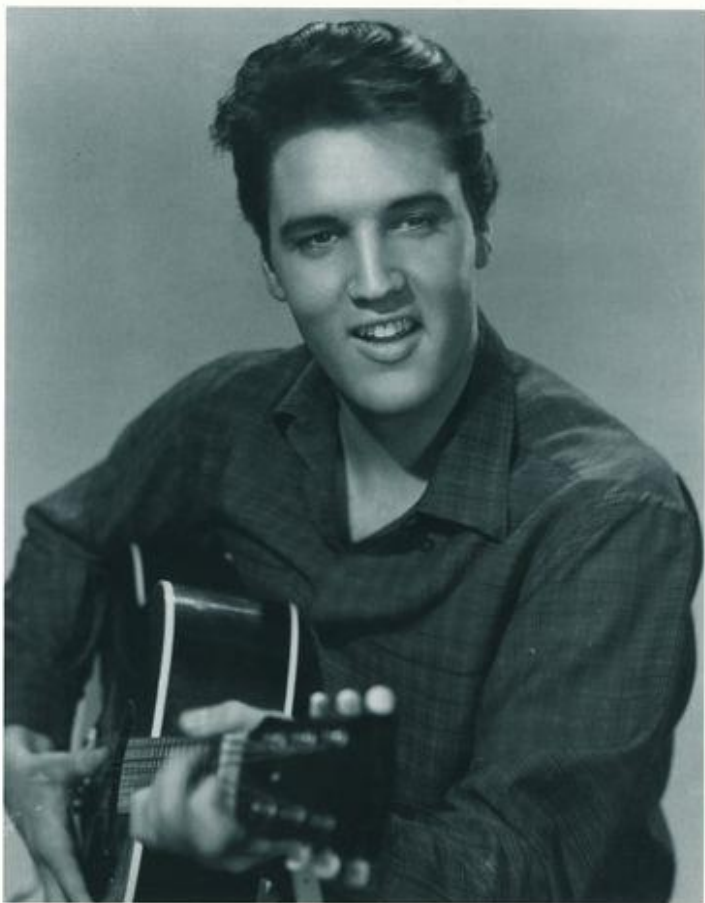

Západní Evropa – 50. léta

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Evropa – 50. léta: politické mezníky

1950-1953 – Korejská válka („horká“)

1953 – smrt Stalina

1953 – masové demonstrace ve východním Berlíně potlačeny sovětskými vojsky → změna režimu a hranic nanejvýše nepravděpodobná

1955 – Rakouská státní smlouva: okupace Rakouska končí → změna hranic a režimu možná?

1956 – Chruščovův projev o kultu osobnosti

1956 – Maďarský podzim - povstání

1958 – Druhá berlínská krize, končí 1961 postavením zdi – „Západ“ a „Východ“ již zcela odděleny

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Západní Evropa- stabilizace

- Hospodářský vzestup základem
  - do roku 1960 Evropa obnovila své postavení jako vedoucí obchodní mocnost světa. Na světové průmyslové výrobě se podílela téměř jednu čtvrtinou a na světovém obchodu ze 40%.
  - Až do roku 1973 nepřetržitý hospodářský růst – německý a italský (a rakouský) hospodářský zázrak
- Sociální stát výztuží – v podstatě nikdo nechce jeho změnu poté, co zaveden
- Obavy z komunistického totalitarismu tmelem

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Západní Evropa a integrace

- Ideové hledisko – zklamání z dvou válek a jejich důsledků (neúspěch národního státu? / integrace řešením?)
- Primární otázka - bezpečnost: Západní unie (1948) - Francie, Velká Británie, Belgie, Nizozemsko a Lucembursko; 1949 - NATO
- Hospodářský aspekt – Montánní unie (Evropské společenství uhlí a oceli) (1951); EUROATOM (1957); EHS (1957); ES (1967)

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Západní Evropa - dekolonizace

- Dekolonizace - rozpad koloniální moci evropských zemí (socialistům se kolonizace nelíbila), osamostatnění bývalých kolonií a překonávání následků kolonialismu
- Několik vln – po 2. světové válce, v 50. a 60. letech (1960 – vyhlášení nezávislosti mnoha států – rok Afriky)
  - Týká se zejména Velké Británie a Francie (válečné konflikty – Indočína, Alžír), dále Nizozemí a Belgie,
  - Příchod obyvatel z bývalých kolonií do metropolitních států (Freddie Mercury, Frank Rijkaard)

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Západní Evropa – sociální změny I

- Úspěchy vědy a techniky (nové léky, očkování, automobilismus, zrychlení železniční dopravy, letecká doprava, rozhlas, televize, domácí spotřebiče)
- Přesuny za prací – příliv pracujících do Švýcarska, Švédska, Belgie, Francie, SRN (po 1955), ze Španělska, Itálie, Turecka, Jugoslávie, Řecka a Portugalska (co s nimi, když zůstanou, co se státy, z nichž odcházejí?)
- Velké přesuny obyvatel z venkova do měst (potíže při určení, co je město)
- Zemědělství stále produktivnější – s menším počtem lidí produkuje stále více – během 50. let nárůst o cca 25%

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Západní Evropa – sociální změny II

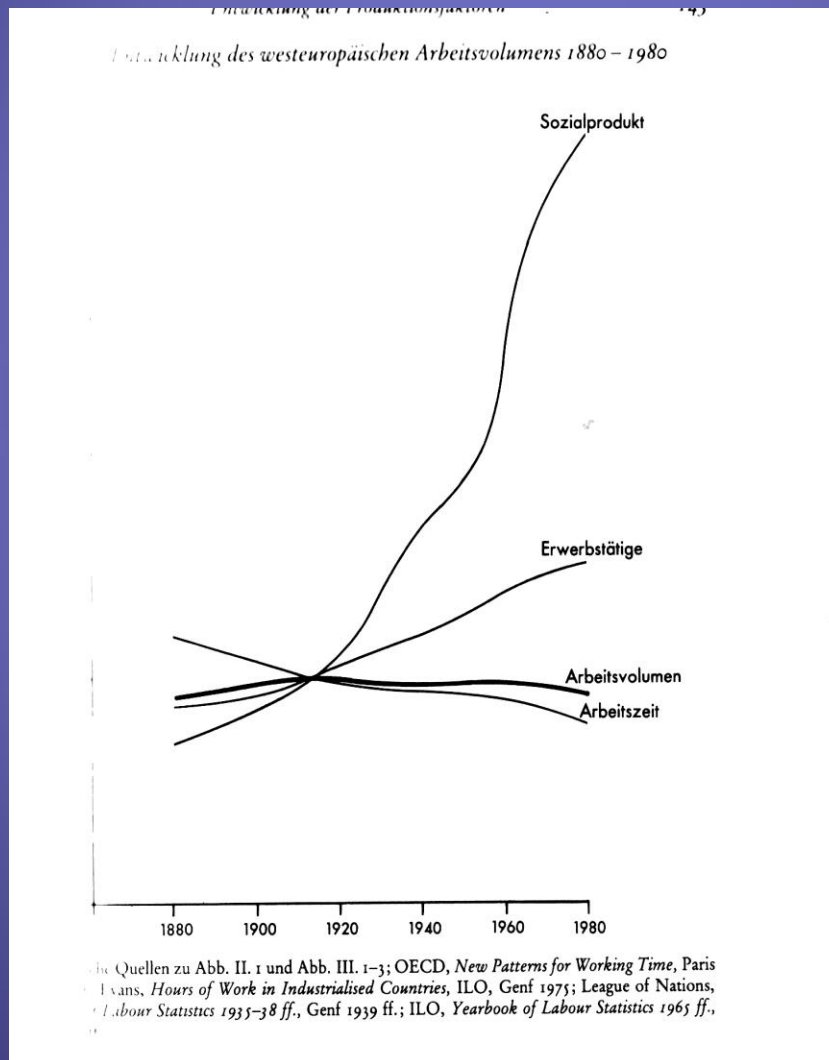
- Průmysl stále produktivnější, přesun pracujících do služeb (1958/60, zemědělství 9%, průmysl 37%, služby 54%, stále větší průmyslové podniky a méně malých)
- Zkracována doba zaměstnávání u mužů, už ne od 15 do 65 a spíše od 18/20 do 62, zavádění dvoutýdenních dovolených
- Stále větší zaměstnávání žen – koncem 50.let cca 50% - značné rozdíly mezi jednotlivými částmi Evropy, ženy mají kratší pracovní úvazky + využívají školky a jesle
- Objevuje se a stoupá rozvodovost: Hypotézy proč:
  - Ekonomická nezávislost žen? Delší dožití (sňatky Ø až 35 let místo 20 v 19. století) a nahromaděné krize? Úpadek morálky?
- Sociální zabezpečení v nemoci, stáří, nezaměstnanosti, rodinné přídatky zavedeny 1945-1954 všude

Západní Evropa – 50. a 60. léta

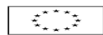
výrazný růst produktivity při mírném nárůstu počtu pracujících lidí a setrvalém objemu pracovního času

Západní Evropa – konzumní společnost

- Hospodářský vzestup umožňuje větší blahobyt –
  - užívat si doma lepší vybavení
  - mít placenou dovolenou a užívat si cestování (nejprve 2 týdny, časem 3 týdny),
  - Zavádění 5 denního pracovního týdne
- změna pohledu na cestování – kempy a individuální cestování na motorkách a auty
- Amerikanismus – právní systém, ekonomika, politické vazby, hudba, filmy, móda jsou inspirací Západoevropanům, ale ti mnohdy vnímají zprostředkovaně, a proto často jen „špičky ledovce“
- Sport –kopaná: poprvé PMEZ a Pohár veletržních měst 1955/56, cyklistika: velké závody (TdF + Giro d’T), odbíjená, házená, krasobruslení: sledování dostupné všem, provozování skoro všem; lyžování: zřizování vleků, lanovek a tratí pro lyžaře; v Rakousku napomáhá vytváření národní identity
- Filmy a fotografování: sledování filmů a fotografování dostupné všem

Západní Evropa – v 50. letech vzniká sociální stát

Gøsta Esping-Andersen (charakteristika 1990)

Typ	<u>Liberální</u>	<u>Konzervativní</u>	<u>Sociálně-demokratický</u>
Alternativní název	<i>anglosaský</i>	<i>korporativistický</i>	<i>skandinávský</i>
Převládající způsob solidarity	individuální	<u>etatistický</u>	univerzální
Míra <u>dekomodifikace</u>	malá	velká	největší
Role <u>státu</u>	malá	střední (<u>subsidiarita</u>)	velká
Role <u>trhu</u>	velká	malá	malá
Role <u>rodiny</u>	malá	velká	malá
Kritérium k obdržení dávek	potřeba	<u>status</u>	<u>občanství</u>
Příklad	<u>USA</u>	<u>Německo</u>	<u>Švédsko</u>

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

